

POŽEGA-ŠKOLNINJEVA STRANICA	
GRAD POŽEGA	
Primljeno:	23-11-2023
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
	04/01
Službeni broj	Pril. Vrij

KLUB SDP

GRAD POŽEGA GRADSKO VIJEĆE

Na temelju članka 59-62 Poslovnika Gradskog vijeća Grada Požege („Službene novine) KLUB SDP-a podnosi Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje Prijedlog rezolucije o proglašenju Grada Požege sigurnim mjestom za žene.

Materijal za predloženu točku dnevnog reda dostavlja se u prilogu.

Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća određena je Martina Vlašić Iljki

Predsjednik Kluba

Mitar Obradović

U Požegi, 20. studeni 2023. godine

OBRAZLOŽENJE

Nasilje nad ženama najrašireniji je oblik ugrožavanja temeljnih ljudskih prava (pravo na život, pravo na privatnost i obiteljski život, pravo na zaštitu dostojanstva, pravo na dom, pravo na slobodu izražavanja, pravo na život bez mučenja i nečovječnog postupanja i dr.). Nasilje je u porastu, postaje brutalnije, a u prvoj pandemijskoj godini je bilo 40 posto više prijava obiteljskog nasilja.

Svaka treća žena u Europskoj uniji doživjela je fizičko ili seksualno nasilje do svoje 15. godine života. Svaka druga žena doživjela je spolno uznemiravanje. Svaka peta žena doživjela je uhođenje. Svaka je dvadeseta žena silovana. U porastu je i nasilje na internetu, posebno usmjereno na žene u javnom životu. Svaka druga mlada žena doživjela je rodno uvjetovano nasilje na internetu. Žene doživljavaju i nasilje na radnom mjestu: oko trećine žena u EU-u koje su se suočile sa spolnim uznemiravanjem doživjelo ga je na radnom mjestu.

Na svako prijavljeno nasilje dolazi 10 neprijavljenih nasilja. Ono što odvraća žrtvu u prijavi je i dvostruko uhićenje, gdje se uhićuje i žrtva i počinitelj, jer je ona pokazala otpor prema žrtvi, pa ga je primjerice verbalno uvrijedila ili slično dok ju je počinitelj udarao. U velikom broju slučajeva su onda i oboje osuđeni. Žene se nerado odlučuju prijaviti nasilnika, najčešće zbog straha od izazivanja nasilnika i uzrokovanja još težeg nasilja, ekonomske ovisnosti, niske razine samopouzdanja, mišljenja kako joj ionako nitko ne može pomoći...one imaju poruku od sustava da nisu zaštićene i da im sustav ne može pomoći.

Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, poznatija kao Istanbulska konvencija, prvi je pravno obvezujući i sveobuhvatan međunarodni mehanizam za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Konvencija se odnosi na čitav niz nasilnih i traumatizirajućih djela, čije su žrtve u velikoj većini žene. Ta djela obuhvaćaju: psihičko nasilje, uhođenje, tjelesno nasilje, seksualno nasilje uključujući i silovanje, prisilni brak, sakaćenje ženskih spolnih organa, prisilni pobačaj, prisilnu sterilizaciju i seksualno uznemiravanje. Istanbulska Konvencija po prvi put donosi i međunarodnu definiciju nasilja u obitelji te tako označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji, kućanstvu, između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio prebivalište sa žrtvom.

Potrebno je obrazovati djecu od najranije dobi, uvesti u nastavne programe preventivne programe za nenasilno rješavanje sukoba, osvješćivanje za puno pravo na integritet žene u društvu i ravnopravnost spolova. Ove programe je potrebno prilagoditi uzrastu djeteta. Također potrebno je raditi na sustavnoj edukaciji stručnjaka svih koji su uključeni u rješavanje problematike nasilja u obitelji, od policije, CZSS, zdravstvenog sustava, sudstva...jer najveći je problem izricanje kazni koje su neadekvatne i neodvačajuće od nasilja, primjenjuju se blaže kazne što pokazuje da nasilje nije prepoznato kao zapravo najgori oblik kriminaliteta s obzirom na posljedice koje ima kod žrtve i njene obitelji. Vrlo su malo žrtve zaštićene, ne primjenjuje se savjetovanje žrtve u sudskim postupcima, ne upućuje ih se na odjel za žrtve, psihološko savjetovanje i sl.

OBRAZLOŽENJE

Nasilje nad ženama najrašireniji je oblik ugrožavanja temeljnih ljudskih prava (pravo na život, pravo na privatnost i obiteljski život, pravo na zaštitu dostojanstva, pravo na dom, pravo na slobodu izražavanja, pravo na život bez mučenja i nečovječnog postupanja i dr.). Nasilje je u porastu, postaje brutalnije, a u prvoj pandemijskoj godini je bilo 40 posto više prijava obiteljskog nasilja.

Svaka treća žena u Europskoj uniji doživjela je fizičko ili seksualno nasilje do svoje 15. godine života. Svaka druga žena doživjela je spolno uznemiravanje. Svaka peta žena doživjela je uhođenje. Svaka je dvadeseta žena silovana. U porastu je i nasilje na internetu, posebno usmjereno na žene u javnom životu. Svaka druga mlada žena doživjela je rodno uvjetovano nasilje na internetu. Žene doživljavaju i nasilje na radnom mjestu: oko trećine žena u EU-u koje su se suočile sa spolnim uznemiravanjem doživjelo ga je na radnom mjestu.

Na svako prijavljeno nasilje dolazi 10 neprijavljenih nasilja. Ono što odvraća žrtvu u prijavi je i dvostruko uhićenje, gdje se uhićuje i žrtva i počinitelj, jer je ona pokazala otpor prema žrtvi, pa ga je primjerice verbalno uvrijedila ili slično dok ju je počitelj udarao. U velikom broju slučajeva su onda i oboje osuđeni. Žene se nerado odlučuju prijaviti nasilnika, najčešće zbog straha od izazivanja nasilnika i uzrokovanja još težeg nasilja, ekonomske ovisnosti, niske razine samopouzdanja, mišljenja kako joj ionako nitko ne može pomoći...one imaju poruku od sustava da nisu zaštićene i da im sustav ne može pomoći.

Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, poznatija kao Istanbulska konvencija, prvi je pravno obvezujući i sveobuhvatan međunarodni mehanizam za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Konvencija se odnosi na čitav niz nasilnih i traumatizirajućih djela, čije su žrtve u velikoj većini žene. Ta djela obuhvaćaju: psihičko nasilje, uhođenje, tjelesno nasilje, seksualno nasilje uključujući i silovanje, prisilni brak, sakaćenje ženskih spolnih organa, prisilni pobačaj, prisilnu sterilizaciju i seksualno uznemiravanje. Istanbulska Konvencija po prvi put donosi i međunarodnu definiciju nasilja u obitelji te tako označava sva djela tjelesnog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koja se događaju u obitelji, kućanstvu, između bivših ili sadašnjih bračnih drugova ili partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio prebivalište sa žrtvom.

Potrebno je obrazovati djecu od najranije dobi, uvesti u nastavne programe preventivne programe za nenasilno rješavanje sukoba, osvješćivanje za puno pravo na integritet žene u društvu i ravnopravnost spolova. Ove programe je potrebno prilagoditi uzrastu djeteta. Također potrebno je raditi na sustavnoj edukaciji stručnjaka svih koji su uključeni u rješavanje problematike nasilja u obitelji, od policije, CZSS, zdravstvenog sustava, sudstva...jer najveći je problem izricanje kazni koje su neadekvatne i neodvaćajuće od nasilja, primjenjuju se blaže kazne što pokazuje da nasilje nije prepoznato kao zapravo najgori oblik kriminaliteta s obzirom na posljedice koje ima kod žrtve i njene obitelji. Vrlo su malo žrtve zaštićene, ne primjenjuje se savjetovanje žrtve u sudskim postupcima, ne upućuje ih se na odjel za žrtve, psihološko savjetovanje i sl.

Slijedom navedenog, Gradsko vijeće Grada Požege, predstavničko tijelo građana Grada Požege, donoseći ovu Rezoluciju uz prethodno uvažavanje relevantnog sadržaja niza međunarodnih i domaćih dokumenata s meritornog područja, utvrđujući u naravi porazno aktualno stanje u sferi rodne ravnopravnosti, jasno i nedvojbeno manifestira svoj stav u pogledu nužnosti inkorporiranja Rezolucijom utvrđenih stajališta i mjera u sve sfere djelovanja na koje je ovlaštena sukladno pozitivnim propisima te svoju predanost ostvarenju javno obznanjenih ciljeva, kako slijedi:

1. aktivno i promptno raditi na uvođenju javnih politika kojima se jamči sigurnost žena uz istovremenu beziznimnu osudu svakog oblika rodno uvjetovanog nasilja uz osiguranje potpune i ravnopravne uključenosti žena u te procese;
2. osigurati izravan i neprekidan pristup specijaliziranim, sigurnim i sveobuhvatnim uslugama potpore za žrtve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji i seksualno nasilje;
3. osigurati brzu reakciju nadležnih tijela u svrhu evidentiranja slučajeva rodno uvjetovanog nasilja bez ikakve diskriminacije uz definiranje i osiguranje mjera za djelotvornu i hitnu zaštitu žrtava i njihove djece;
4. osigurati edukaciju s područja rodne ravnopravnosti svih subjekata neposredno i posredno uključenih u ostvarenje ciljeva i mjera utvrđenih propisima i dokumentima s tog područja (policija, stručne službe, osoblje specijaliziranih prihvatnih centara, uključujući skloništa za žene žrtve rodno uvjetovanog nasilja, pri čemu je najveći prioritet da takvo osposobljavanje prođu osobe koje potrebitima prve pružaju pomoć);
5. prikupljati u okviru svojih pozitivnim propisima definiranih ovlasti podatke o nasilju koje vrše partneri u intimnim vezama i o rodno uvjetovanim ubojstvima žena i djevojčica (femicidi) kako bi se pridonijelo njihovom sprečavanju i suzbijanju;
6. primjenjivati politiku nulte tolerancije na seksističko oglašavanje, među ostalim na javnim mjestima i u javnom prijevozu, radi sprečavanja promicanja štetnih rodnih stereotipa;
7. sustavno uvažavati sigurnost i potrebe žena pri odlučivanju o proračunskim mjerama povezanim s javnim uslugama kao što su javna rasvjeta, javni prijevoz, odnosno resursi subjekata koje se bave žrtvama rodno uvjetovanog nasilja;
8. organizirati edukacije u odgojnim i obrazovnim ustanovama u svrhu stjecanja i kontinuiranog povećanja osviještenosti o posljedicama rodno uvjetovanog uznemiravanja i nasilja, od najranije dobi;
9. pomno pratiti situaciju i imati nultu toleranciju, sukladno definiranom pravnom okviru, prema svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja u javnom prostoru Grada Požege;
10. osvješćivati javnost o rodno uvjetovanom nasilju putem komunikacijskih kampanja koje će za cilj imati i informiranje žrtava nasilja o načinu i mjestima pristupanja službama za potporu, pri čemu se utvrđuje osobito intenziviranje predmetnih aktivnosti uoči Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (22. rujna) i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenoga);
11. služiti kao primjer u organizaciji i radu lokalnih i regionalnih (područnih) jedinica lokalne samouprave.

Na temelju članka 39. Statuta Grada Požege ("Službene novine Grada Požege" broj broj: 2/21.), Gradsko vijeće Grada Požege na sjednici prosinca 2023. godine, donijelo je

REZOLUCIJU **o proglašenju Grada Požege sigurnim mjestom za žene**

1. Gradsko vijeće Grada Požege:

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima;
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i Platformu za djelovanje;
- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU);
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima;
- uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava;
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija);
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Komisije od 8. ožujka 2022. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. - 2025.”;
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. u kojoj se Komisiji preporučuje da rodno uvjetovano nasilje uvrsti u članak 83. stavak 1. UFEU-a kao novo područje kriminaliteta;
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. veljače 2020. o strategiji EU-a za okončanje genitalnog sakaćenja žena diljem svijeta;
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;
- uzimajući u obzir Konvenciju br. 190 Međunarodne organizacije rada o iskorjenjivanju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada;
- uzimajući u obzir cilj održivog razvoja Ujedinjenih naroda broj 5-„Rodna ravnopravnost”;
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. prosinca 2021. s preporukama Komisiji o borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja na internetu;
- uzimajući u obzir Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji;

- A. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije i jedno od temeljnih prava utvrđenih u ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima;
- B. budući da je borba protiv rodno uvjetovanog nasilja u EU-u odgovornost svih nas koja iziskuje zajedničke napore i djelovanje na svim razinama vlasti, prije svega lokalnih i regionalnih vlasti, koje u tome imaju ključnu ulogu jer su najbliže građankama i građanima;
- C. budući da je iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje muškaraca nad ženama i djevojčicama, jedan od preduvjeta za postizanje stvarne rodne ravnopravnosti;
- D. budući je prema rezultatima opsežnog istraživanja o nasilju nad ženama Agencije EU za temeljna prava (FRA) iz 2014. godine, 33% žena doživjelo fizičko i/ili seksualno nasilje, 22% žena doživjelo nasilje od bliskog partnera, a čak je 55% žene doživjelo seksualno uznemiravanje;
- E. budući da rodno uvjetovano nasilje na internetu i izvan njega te nedostatak pristupa odgovarajućoj zaštiti ugrožavaju niz temeljnih prava, uključujući pravo na život, pravo na ljudsko dostojanstvo, pravo na tjelesni i mentalni integritet, zabranu mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabranu ropstva i prisilnog rada, pravo na slobodu i sigurnost te pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života;

- F. budući da bi rodno uvjetovana ubojstva žena i djevojčica (femicidi) trebala biti zasebna kategorija zločina jer se rodno neutralnim pojmom ubojstva zanemaruju okolnosti nejednakosti, ugnjetavanja i sustavnog nasilja nad ženama;
- G. budući da bi u EU-u rodno uvjetovano nasilje trebalo utvrditi kao područje kriminaliteta u okviru ugovora;
- H. budući da se praksama ranog i prisilnog braka te genitalnog sakaćenja žena, koje se prenose kroz tradicije i kulturu, krše prava na slobodu, ljudsko dostojanstvo i tjelesni integritet;
- I. budući da je uklanjanje rodni stereotipa i okončanje represivnih rodni praksi s pomoću progresivni obrazovni kurikulumu, pri čemu ključnu ulogu imaju predškolski odgoj i osnovne i srednje škole, od presudne važnosti za potpuno osnaživanje djevojčica i djevojaka;
- J. budući da je dostupnost sveobuhvatnog obrazovanja o odnosima i seksualnosti, uključujući specijalizirane obrazovne programe za dječake, sastavni dio takvih progresivni kurikulumu i ima bitnu ulogu u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, mizoginije i rodni stereotipa;
- K. budući da je nulta tolerancija javni tijela prema prikazivanju žena kao objekata ili na diskriminirajući način u oglašavanju na javni mjestima ključna za uklanjanje rodni stereotipa koji su prvi korak prema rodno uvjetovanom nasilju;
- L. budući da su rodno osviještene politike i rodno osjetljivi proračuni ključni kako bi se osiguralo da sve politike donose jednaku korist i ženama te da stoga, i u krizni vremenima, politike treba podvrgavati strogim procjenama utjecaja na rodnu ravnopravnost;

s obzirom na navedeno, **Gradsko vijeće Grada Požege p r o g l a š a v a Požegu sigurnim mjestom za žene** te utvrđuje kako će se svim raspoloživim kapacitetima Grada Požege:

1. aktivno i promptno raditi na uvođenju javni politika kojima se jamči sigurnost žena uz istovremenu beziznimnu osudu svakog oblika rodno uvjetovanog nasilja uz osiguranje potpune i ravnopravne uključenosti žena u te procese;
2. osigurati izravan i neprekidan pristup specijaliziranim, sigurnim i sveobuhvatnim uslugama potpore za žrtve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji i seksualno nasilje;
3. osigurati brzu reakciju nadležni tijela u svrhu evidentiranja slučajeva rodno uvjetovanog nasilja bez ikakve diskriminacije uz definiranje i osiguranje mjera za djelotvornu i hitnu zaštitu žrtava i njihove djece;
4. osigurati edukaciju s područja rodne ravnopravnosti svih subjekata neposredno i posredno uključenih u ostvarenje ciljeva i mjera utvrđeni propisima i dokumentima s tog područja (policija, stručne službe, osoblje specijaliziranih prihvatni centara, uključujući skloništa za žene žrtve rodno uvjetovanog nasilja, pri čemu je najveći prioritet da takvo osposobljavanje prođu osobe koje potrebitima prve pružaju pomoć);
5. prikupljati u okviru svojih pozitivni propisima definirani ovlasti podatke o nasilju koje vrše partneri u intimni vezama i o rodno uvjetovani ubojstvima žena i djevojčica (femicidi) kako bi se pridonijelo njihovu sprečavanju i suzbijanju;
6. primjenjivati politiku nulte tolerancije na seksističko oglašavanje, među ostalim na javni mjestima i u javni prijevozu, radi sprečavanja promicanja štetni rodni stereotipa;
7. sustavno uvažavati sigurnost i potrebe žena pri odlučivanju o proračunski mjerama povezanim s javni uslugama kao što su javna rasvjeta, javni prijevoz, odnosno resursi subjekata koje se bave žrtvama rodno uvjetovanog nasilja;
8. organizirati edukacije u odgojni i obrazovni ustanovama u svrhu stjecanja i kontinuiranog povećanja osviještenosti o posljedicama rodno uvjetovanog uznemiravanja i nasilja, od najranije dobi;

9. pomno pratiti situaciju i imati nultu toleranciju, sukladno definiranom pravnom okviru, prema svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja u javnom prostoru Grada Požege;
10. osvještivati javnost o rodno uvjetovanom nasilju putem komunikacijskih kampanja koje će za cilj imati i informiranje žrtava nasilja o načinu i mjestima pristupanja službama za potporu, pri čemu se utvrđuje osobito intenziviranje predmetnih aktivnosti uoči Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (22. rujna) i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenoga);
11. služiti kao primjer u organizaciji i radu lokalnih i regionalnih (područnih) jedinica lokalne samouprave.

2. Ova Rezolucija će se objaviti u "Službenim novinama Grada Požege".

KLASA:
URBROJ:
Požega,

GRADSKO VIJEĆE GRADA POŽEGE

**Predsjednik
Gradskog vijeća**

Matej Begić